

Balanç 2016 i perspectives 2017 de l'economia espanyola

Espanya ha crescut, el 2016, un 3,3%, una xifra per sobre a la prevista pel propi Govern i el consens dels analistes. Amb aquest creixement, Espanya consolida una velocitat de sortida de la crisi econòmica per sobre la mitjana dels nostres socis europeus el que ens ha permès des de 2014 ser una de les principals fons d'estabilitat i creixement a la UE després de ser font important de problemes. Un canvi de tendència consolidat, sovint oblidat i que convé posar en valor. Des de 2014, per donar només una dada, Espanya ha generat el 31% del llocs de treball totals generats a la UE.

Amb tot, hi ha motius per la preocupació tant des d'un punt internacional com domèstic. 2016 serà recordat com l'any dels populismes. Les ferides de la crisi han contaminat el debat polític i social incrementant de forma notable el grau d'incertesa. Per 2017, amb eleccions a França i Alemanya, el calendari polític també pot interferir en l'agenda econòmica afegint turbulències en el curt i mitjà termini.

Pel que anem coneixent del nou govern republicà als Estats Units, la nova agenda expansiva accelerarà de ben segur la inflació i afegirà pressió a la necessària, i ja anunciada, normalització de la política monetària de la Reserva Federal. Els efectes per Europa són una depreciació relativa del dòlar respecte l'euro, el que pot tenir efectes positius per al sector exportador, en part compensats per l'encariment de la factura del petroli i altres matèries primeres que comprem amb dòlars.

Des d'un punt de vista purament europeu, la política actual del Banc Central Europeu està generant distorsions en els mercats de deute: vora el 40% del deute sobirà europeu està cotitzant en termes negatius el que s'interpreta com un símptoma dels excessos amb la despesa i deute públic de molts països. Aquesta situació és encara més preocupant si tenim en compte que el nivell de creixement global de la unió és encara molt anèmic proper a l'1%.

En aquest context de gran fragilitat, una hipotètica victòria populista i profundament anti-europea com l'opció que representa el Front Nacional de Jean-Marie LePen, es converteix en un factor altament desestabilitzador. El vot populista a Europa, per posar només una dada, ha passat de representar el 5,1%, de mitjana, durant la dècada dels 70s, a representar el 13,2% en els últims deu anys.

Evolució matèries primeres agrícoles 2016

Blat de moro	-1,68%
Blat	-13,10%
Soia	+16,24%
Cafè	+8,97%
Cacau	-33,45%
Arròs	-17,93%
Taronges (suc)	+40,14%
CRB Foodstuff Index	+1,12%

Font: Bloomberg

Espanya: la necessitat de prosseguir amb l'agenda reformista

Degut l'actual escenari internacional, la importància de ser solvents en l'àmbit domèstic és encara més important. L'actual govern té una posició minoritària al Parlament el que dificulta l'adopció de reformes però també és una oportunitat per dur a terme reformes que comptin amb amplis consensos. El gran objectiu de l'economia espanyola és avui retornar l'equilibri a les finances públiques afavorint polítiques que permetin reduir el binomi dèficit/deute.

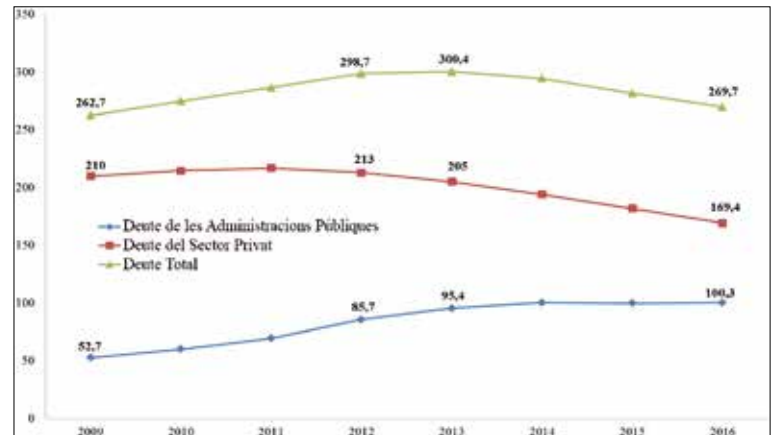
Per la banda dels ingressos, després del ajustos fiscals en la primera etapa de la legislatura, el camí per incrementar la pressió fiscal és curt: ens trobem en una zona perillosa on un increment d'impostos es tradueix perillosament en menor recaptació degut als desincentius i traves que aquesta pressió suposa per un teixit productiu encara feble.

Cal reduir despeses, i reduir-les de manera estructural per poder afavorir, ans al contrari, un escenari de suau rebaixa d'impostos el que permetria a les famílies i empreses augmentar la seva renda disponible. Avui uns ingressos estancats i que no es poden castigar més. La reforma i modernització de les administracions públiques, i les importants reformes en el camp de l'educació, sanitat i pensions, són els grans pilars en els quals ens juguem el futur i la sostenibilitat de l'Estat del Benestar de la propera generació.

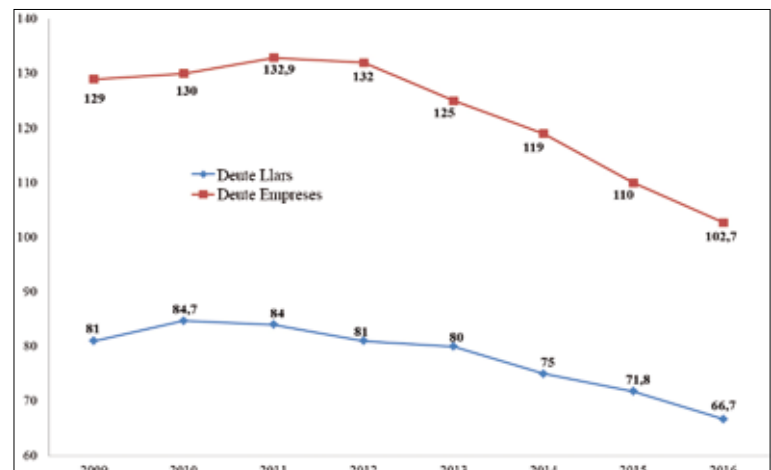
L'objectiu de dèficit per 2017 es situa en el 3,1% –en línia, de nou, amb els compromisos de Maastricht–, un objectiu raonable i que es pot complir sense que això sigui motiu per l'auto-complaença. Per 2017, l'economia espanyola podria créixer un 2,4% segons el consens de Funcas, un 2,7%, segons les últimes previsions del Govern (desembre 2016), o un, més modest, 2,2% segons el Fons Monetari (octubre 2016). En tot cas, per que fins hi tot les previsions del FMI es puguin assolir cal aprofundir en les reformes i esperar que no hi hagi cap esdeveniment extern que pugui malmetre la encara fràgil confiança del conjunt d'agents econòmics.

És important aprofitar la relativament bona conjuntura per afrontar reformes i reduir de forma clara la posició d'endeutament net amb l'exterior del país, també cal fer-ho per reduir la gran vulnerabilitat actual de l'economia espanyola a qualsevol fenomen negatiu extern.

Evolució deute privat i públic

Evolució deute de les llars i les empreses

Font: Freemarket

En efecte, qualsevol reversió de la política monetària del Banc Central Europeu, repunt en els preus del petroli o algun altre esdeveniment de nova inestabilitat política, podria posar en perill las taxes de creixement de la nostra economia encara, com diem, en una posició molt vulnerable per la seva gran dependència dels mercats de crèdit internacional.

La complexa aritmètica parlamentària dificulta encara més el poder impulsar uns pressupostos i reformes que avancin en aquesta direcció. En aquest sentit, qualsevol paral·lisi de l'agenda reformista, especialment intensa i profitosa entre 2012-2014, o fins hi tot la seva possible reversió per motius polítics posaria en risc tot el fet fins ara intensificant la nostra vulnerabilitat en vers l'exterior. Prendre consciència d'aquesta situació és un primer pas per limitar i corregir aquests riscos.